

A KSH jelenti: Gazdaság és társadalom, 2015/04

Tartalom

[Hazai és nemzetközi makrogazdasági és pénzügyi folyamatok](#)..... 1

[Ágazati teljesítmények](#)..... 3

[Társadalmi és jövedelmi folyamatok](#)..... 4

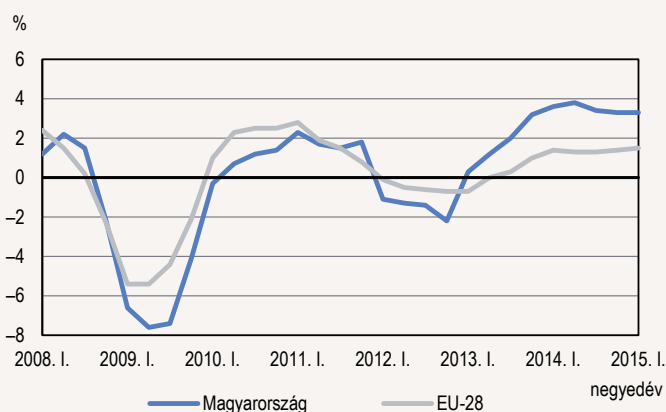
Hazai és nemzetközi makrogazdasági és pénzügyi folyamatok

- 2015 első három hónapjában a fejlett országok többségében a reál-gazdasági folyamatok kedvezőek voltak. A **globális gazdaság** alakulására számottevően hatott a kőolaj alacsony ára. A Nemzetközi Valutaalap előrejelzése szerint a globális gazdaság teljesítménye – a 2014. évi 3,4%-os emelkedést követően – 2015-ben 3,5%-kal bővül az előző évhez képest.
- 2015 I. negyedévében **Kína** gazdasági teljesítménye 7,0, az **Egyesült Államoké** 2,9%-kal¹ nőtt, ugyanakkor **Japáné** 1,0%-kal¹ csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva.
- 2015 január–márciusában az **Európai Unió (EU-28)** tagországainak együttes teljesítménye 1,5%-kal² emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. Az unió legnagyobb nemzetgazdaságának számító Németország GDP-je 1,0%-kal² bővült.
- A magyar gazdaság teljesítménye 2013-ban növekedési pályára állt, a bővülés 2015 elején folytatódott. A nyers (kiigazítás nélküli) adatok szerint **Magyarország bruttó hazai terméke 2015 I. negyedévében** 3,5%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. (Egy évvel korábban, 2014 I. negyedévében a GDP 3,7%-kal emelkedett.)

1. ábra

A GDP volumenváltozása*

(az előző év azonos negyedévéhez képest)

* Szezonálisan és munkanaphatással kiigazított adatok szerint.
Forrás: Eurostat.

¹ Szezonálisan kiigazított adat.

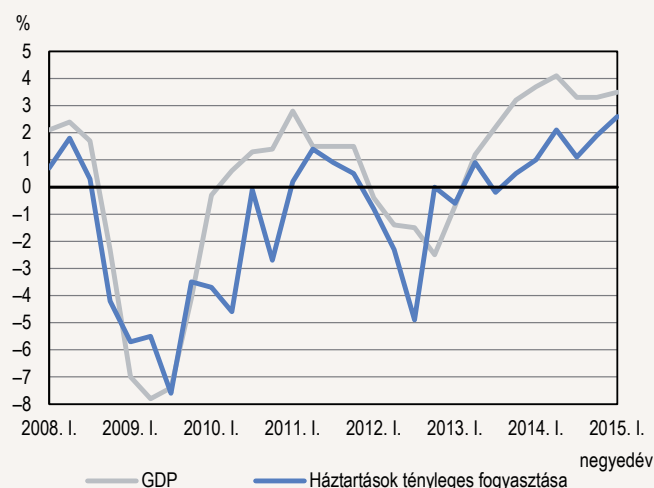
² Szezonálisan és munkanaphatással kiigazított adat.

- A nemzetközi összehasonlítások során alkalmazott szezonálisan és naptárhatással kiigazított index szerint a magyar gazdasági teljesítmény 2015 január–márciusában 3,3%-kal növekedett az egy évvel korábbihoz viszonyítva, ezzel az **uniós rangsor** élmezőnyében helyezkedünk el. A régiós versenytársak mindegyikében emelkedett a GDP volumene.
- Az előző negyedévhez képest – szintén szezonálisan és naptárhatással kiigazított index alapján – az I. negyedévben 0,8%-kal növekedett hazánk teljesítménye.
- A **felhasználási oldalon** a bővülő fogyasztás következtében a belső kereslet is támogatta a gazdasági növekedést. 2015 I. negyedévében a **belföldi felhasználás** volumene 0,6%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. A belső kereslet GDP-hez viszonyított aránya 89,7% volt, ami 2,5 százalékponttal alacsonyabb a 2014. I. negyedévinél.
- 2015 I. negyedévében a – belső kereslet héttizedét jelentő – **háztartások tényleges fogyasztása** 2,6%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. Ezen belül a legnagyobb részarányt képviselő **háztartások fogyasztási kiadásai** 2,7%-kal bővültek. A nagy súlyú kiadási csoportok közül az élelmiszerek, a közlekedés, a szabadidő és kultúra, a vendéglátás és szálláshely-szolgáltatás, valamint a lakásszolgáltatás esetében növekedtek a fogyasztási kiadások, az élvezeti cikkeknel (szeszes ital, dohányárúk) viszont csökkent.
- A természetbeni társadalmi juttatásokon belül a nagyobb súlyú, **kormányzattól kapott természetbeni társadalmi juttatások** volumene 2,8%-kal emelkedett, a **háztartásokat segítő nonprofit intézményektől kapott juttatásoké** azonban 0,5%-kal mérséklődött.
- A belső kereslet mintegy egytizedét adó **közösségi fogyasztás** 5,4%-kal elmaradt az egy évvel korábbi szinttől. A háztartások tényleges fogyasztásának és a közösségi fogyasztás együtteséből álló **végső fogyasztás** 1,5%-kal bővült.

2. ábra

A GDP és a fogyasztás volumenváltozása

(az előző év azonos negyedévéhez képest)

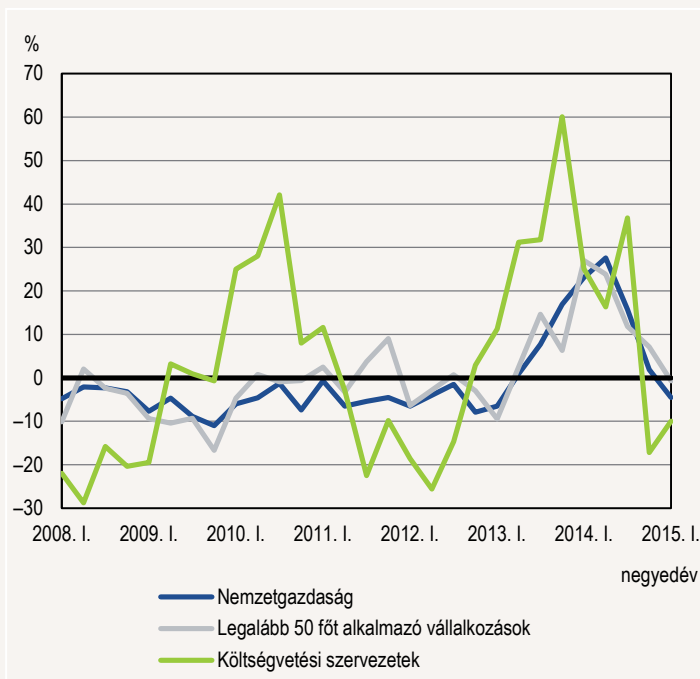

- 2015 első három hónapjában a gazdasági teljesítmény növekedését számottevően visszafogta a **bruttó állóeszköz-felhalmozás** 6,7%-os csökkenése. A felhasználási tétel GDP-hez viszonyított aránya 14,7% volt, ami 1,4 százalépponttal alacsonyabb a 2014. I. negyedévinél.
- 2015 elején a – bruttó állóeszköz-felhalmozás háromnegyedét adó – **beruházási teljesítmény** másfél évig tartó emelkedése megállt, 2015 I. negyedévében 4,5%-kal csökkent az egy évvel korábbi magas bázishoz képest. (2014 I. negyedévében a beruházások 23%-kal bővültek.) Ezen belül a gép- és berendezésberuházások volumene 1,0, az építési beruházásoké 8,9%-kal elmaradtak a 2014. I. negyedévitől.
- A beruházások több mint felét megvalósító 50 főnél nagyobb, versenyszférában tevékenykedő **vállalkozások** körében 0,7, a **költségvetésben** 10%-kal csökkent a beruházási teljesítmény.
- 2015 I. negyedévében a **nemzetgazdasági ágak** döntő többségében a **beruházási teljesítmény** elmaradt az egy évvel korábbitól. A beruházások több mint harmadát adó **feldolgozóipar** fejlesztései 2015 I. negyedévében lényegében stagnáltak (+0,2%). (A feldolgozóiparon belül jelentős mértékben bővült a beruházási teljesítmény a gép, gépi berendezés gyártásában, valamint a vegyi anyag, termék gyártásában.) A második legjelentősebb beruházónak számító szállítás, raktározás területén 8,3%-kal kisebb volumenű beruházás valósult meg. Az ágazaton belül jelentősen visszaesett a vasút- és autópálya-építés, a nagyvárosi közlekedési hálózatok fejlesztése, valamint a járműparkok korszerűsítése. A szintén nagy súlyú ingatlanügyletek nemzetgazdasági ágban a beruházási teljesítmény 0,3%-kal mérséklődött. E három nemzetgazdasági ágban együttesen a beruházások közel 60%-a realizálódott.
- 2015 első három hónapjában az alacsony (7,0%-ot meg nem haladó) részarányú nemzetgazdasági ágak közül a legnagyobb mértékben (32%) a pénzügyi szolgáltatások beruházásai csökkentek az egy évvel korábbi szinthez képest. Jelentős visszaesés következett be ezen kívül az egészségügyi szolgáltatásban (29%), az oktatásban (26%), valamint a közigazgatásban (20%). Mindössze három, kis súlyú nemzetgazdasági ágban emelkedett a beruházási teljesítmény: a víz- és hulladékgazdálkodásban (28%), az energiaiparban (15%), illetve a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (4,3%) területén.

3. ábra

A beruházások volumenváltozása

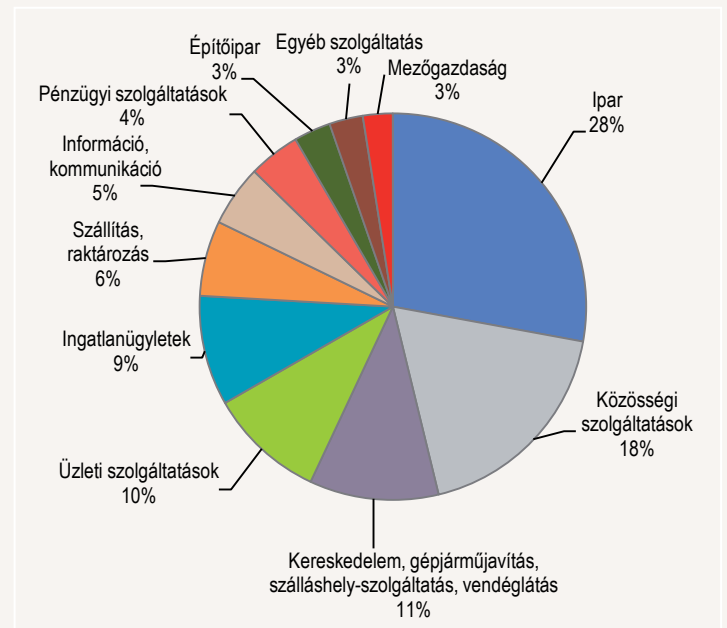
(az előző év azonos negyedévéhez képest)

- A **külső kereslet** is pozitívan támogatta a GDP bővülését. Az I. negyedévében az export volumene 10, az importé 7,8%-kal emelkedett. A külkereskedelem döntő részét adó **áruforgalomban** a kivitel volumene 9,8, a behozatalé 8,4%-kal lett nagyobb. Az idegenforgalmat is magában foglaló **szolgáltatások külkereskedelmének** exportja 13, importja 4,3%-kal bővült. Hazánkat magas szintű gazdasági nyitottság jellemzi. A nemzetgazdaság **külkereskedelmi** forgalmában – az egy évvel korábbihoz képest 208 milliárd forintos javulás mellett – 762 milliárd forintos **többlet** keletkezett, ami a GDP 10,3%-ával egyenlő.
- A **termelési oldalt** tekintve a feldolgozóipar és a szolgáltató szektor egyaránt pozitívan járult hozzá a gazdasági növekedéshez. A bruttó hozzáadott érték³ 2015 I. negyedévében 3,7, ezen belül az árutertermelő ágazatok (mezőgazdaság, ipar, építőipar) együttes hozzáadott értéke 6,2%-kal bővült az egy évvel korábbihoz képest.
- 2015 I. negyedévében az árutertermelő ágazatok közül a **mezőgazdaság** teljesítménye – az egy évvel ezelőtti 8,3%-os növekedést követően – 12%-kal visszaesett az előző év azonos időszakához képest. Az **ipar** hozzáadott értéke 2015 január–márciusában 7,7, ezen belül a **feldolgozóipar** 8,0%-kal bővült. A feldolgozóiparon belül a járműgyártás és a hozzá kapcsolódó beszállítói ágazatok teljesítménye továbbra is jelentősen nőtt. Az **építőipar** teljesítménye 2013 II. negyedéve óta dinamikusan növekszik. 2015 I. negyedévében a hozzáadott érték 9,2%-kal emelkedett.

4. ábra

A bruttó hozzáadott érték megoszlása nemzetgazdasági ágak szerint, 2015. I. negyedév

- A bruttó hozzáadott érték közel hattizedét előállító **szolgáltató szektor** hozzáadott értéke 2015 I. negyedévében 2,3%-kal meghaladta az egy évvel korábbit, ezen belül a szolgáltató ágazatok többségében is emelkedett. A legnagyobb mértékű növekedés (5,5%) a **kereskedelem, szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás ágazatcsoport** területén következett be. Ezen belül mindkét nemzetgazdasági ág bővülése jelentős volt.
- Az információtechnológiai szolgáltatások növekedése következtében az **információ, kommunikáció** nemzetgazdasági ág hozzáadott értéke 2,6%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. Ezen kívül még emelkedett az **üzleti szolgáltatások** (3,8%), a **művészet, szórakoztatás, egyéb szolgáltatás** (3,7%) nemzetgazdasági ág, a **szállítás, raktározás** (2,1%), az **ingatlanügyletek** (0,5%), valamint a **közösségi**

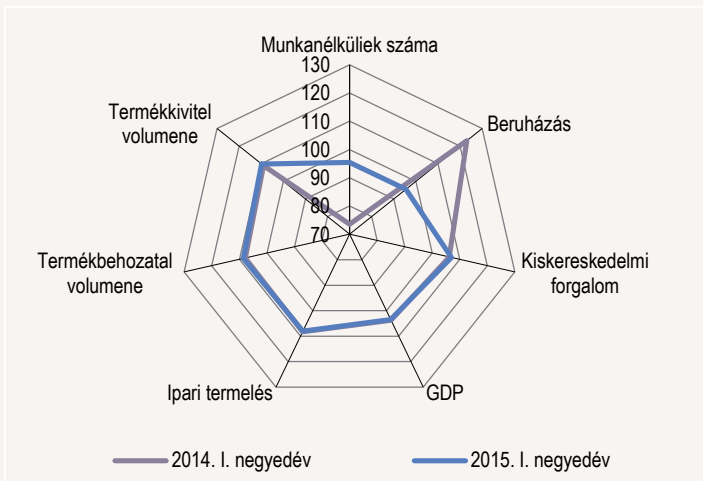
³ A bruttó hozzáadott érték nem tartalmazza a termékadók és -támogatások egyenlegét, szemben a bruttó hazai termékkel.

szolgáltatások (közigazgatás, oktatás, egészségügyi, szociális ellátás) hozzáadott értéke (1,0%).

- A szolgáltató szektorban mindössze a **pénzügyi szolgáltatások** hozzáadott értéke mérséklődött, 1,3%-kal, ezen a területen már több mint öt éve tart a csökkenő tendencia. A bankszektor teljesítményének csökkenését a háztartások hitelállományának – a devizahitelek forintosítása miatti – mérséklődése okozta. A biztosítói ágazatban a biztosítási szerződések számának emelkedése nem tudta ellensúlyozni a biztosítástechnikai tartalékok növekedését.
- A **külkereskedelmi termékgazdaságban** 2015. január–áprilisban – az első becslés szerint – az export **euróértéke** 8,0, az importé 6,6%-kal bővült. A külkereskedelmi mérleg az első négy hónapot 3020 millió eurós aktívummal zárta, amely 552 millió euróval több, mint egy évvel korábban.
- 2015 I. negyedévében** a termékek kivitelének volumene 9,8, a behozatalé 8,5%-kal bővült az egy évvel korábbihoz képest. Az időszakon belül hazánk külkereskedelmi volumenének bővülése a forgalom mindkét irányában fokozatosan gyorsult: a növekedés üteme a januári 6–7%-ról márciusra 11–13%-ra emelkedett. Az első három hónap átlagában az export forintárszintje 1,3, az importé 1,9%-kal csökkent, így a cserearány 0,6%-kal javult. A vizsgált időszakban a forint az euróhoz képest 0,3, a dollárhoz viszonyítva pedig 22%-kal értékelődött le.
- 2015. január–májusban az államháztartás központi alrendszerének** pénzforgalmi szemléletű, konszolidált **hiánya** – a Nemzetgazdasági Minisztérium előzetes adatai alapján – 511 milliárd forint volt, 171 milliárd forinttal kevesebb, mint 2014 azonos időszakában. A mérleg javulása alapvetően a központi költségvetésben végbement folyamatokkal magyarázható, aminek 588 milliárd forintos hiánya 229 milliárd forinttal maradt el az egy évvel korábbtól. Az elkülönített állami pénzalapok egyenleg 4 milliárd forinttal javult, amely révén a többlet 30 milliárd forintot tett ki. A társadalombiztosítási alapok esetében ugyanakkor 62 milliárd forinttal romlott az egyenleg, ennek ellenére még mindig aktívum jellemezte az alrendszert (47 milliárd forint).

5. ábra

Fontosabb gazdasági jelzőszámok
(az előző év azonos időszaka = 100)

Ágazati teljesítmények

- 2015 elején folytatódott az **ipari termelés** volumennövekedése, **áprilisban** 6,3%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit. (Az előző hónapoz viszonyítva a szezonális és munkanaphatással kiigazított index lényegében stagnált /-0,1%/.) A feldolgozóipar kibocsátása 6,7%-kal bővült, ezen belül az alágak többségét is emelkedés jellemezte. Az exportértékesítés volumene 8,2, a belföldi értékesítésé 0,6%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest.

- 2015 január–áprilisában** az ipari termelés volumene 7,6%-kal magasabb volt a 2014 azonos időszakánál. Az ipar nemzetgazdasági ágai közül a **feldolgozóipar** kibocsátása 7,7, a kis súlyú **bányászaté** 0,8, az **energiaiparé** 8,9%-kal növekedett. Az értékesítésen belül az exporteladások 10, a belföldi értékesítés 5,4%-kal emelkedett.
- A feldolgozóipari alágak döntő többségében bővült a termelés. A feldolgozóipari termelés több mint háromtizedét kitevő **járműgyártás** volumene 2015 első négy hónapjában 16%-kal haladta meg az egy évvel korábbit, az alág értékesítésének mindkét irányba történő növekedésével összefüggésben. A kibocsátás 11%-át jelentő, szinte teljes egészében külföldre értékesített **számítógép, elektronikai, optikai termék gyártásának** volumene 6,4%-kal nőtt, elsősorban az elektronikus fogyasztási cikkek gyártásában bekövetkezett 23%-os növekedés miatt. A termelés tizedét adó **élelmiszeripar** kibocsátása 4,5%-kal nagyobb lett, az alág kivitele és hazai eladásai egyaránt emelkedtek. Mindkét értékesítési irány bővülése következtében a közepes súlyú **gumi-, műanyag- és építőanyagipar** termelése kiemelkedő mértékben növekedett (13%).
- Mindössze két alágban mérséklődött a kibocsátás: a motor, turbina gyártása szakágazat termelésének csökkenése miatt a **gép, gépi berendezés gyártásában** 2,2, valamint – a fémalapanyag-gyártás elmaradó kibocsátása következtében – a **kohászat, fémfeldolgozás** területén 1,7%-kal.
- Az év első négy hónapjában az ipari termelés bővülése az ipari alkalmazotti létszám⁴ 3,1%-os növekedése mellett következett be, így az **egy alkalmazásban állóra jutó termelés volumene** 4,5%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A termelékenység a feldolgozóiparban 4,2, az energiaiparban 12%-kal nőtt.
- 2015 január–áprilisában az ipari termelés mindegyik **régióban** emelkedett az előző év azonos időszakához képest. A legnagyobb mértékű volumenbővülés Dél-Alföldön (18%) volt, míg a többi régióban 2,7 és 11% közötti növekedés következett be.
- A megfigyelt feldolgozóipari ágazatok körében az **új rendelések volumene** áprilisban az egy évvel korábbihoz képest 5,6, ezen belül az új belföldi rendeléseké 11, az új exportrendeléseké 4,8%-kal emelkedett. (A járműgyártás új exportrendelése 16%-kal bővültek.) Április végén az összes **rendelésállomány** 12%-kal haladta meg az előző év áprilisit.
- Az **ipari termelői árak** 2015 áprilisában 1,7, az év első négy hónapjában 2,0%-kal mérséklődtek az előző év azonos időszakához képest. Mindkét értékesítési irány árszínvonal csökkent. A **belföldi eladások** árai áprilisban 3,6, január–áprilisban 4,0%-kal elmaradtak az egy évvel korábbitól. Az év első négy hónapjában az árszínvonal csökkenéséhez nagymértékben hozzájárult a kocszgyártás, kőolaj-feldolgozás területén és a vegyi anyag, termék gyártásában bekövetkezett jelentős árcsökkenés (17, illetve 8,0%). Az **exportértékesítés** árai január–áprilisban 0,9, ezen belül a legnagyobb súlyú járműgyártásé 0,6%-kal mérséklődött. (2015 áprilisában az exportértékesítési árak 0,6%-kal csökkentek a 2014. áprilisihoz képest.)
- Az **építőipari termelés** bruttó kibocsátása **áprilisban** 11, **január–áprilisban** 9,7%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az első négy hónapban az épületek építése 6,1, az egyéb építményeké 14%-kal emelkedett. Az egyéb építmények építésének növekedése továbbra is elsősorban az ország több területén folyó útépítési, vasút-felújítási munkákkal, valamint közműfejlesztésekkel függött össze.
- Az **első négy hónapban kötött új szerződések** volumene 17%-kal kisebb volt, mint 2014 azonos időszakában. Az épületek építésére kötött szerződések volumene 9,8, az egyéb építmények építésére vonatkozó új szerződéseké 21%-kal csökkent.
- Az új szerződések elmúlt hónapokban tapasztalt visszaesése következtében az építőipari vállalkozások **április végi szerződésállományának** volumene 38%-kal elmaradt az egy évvel korábbitól. Ezen belül az épületek építésére vonatkozó szerződéseké 18, az egyéb építményeké 43%-kal kisebb volt.

⁴ A legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásoknál.

- A szolgáltató ágazatok közül a **kiskereskedelmi forgalom** bővülése 2015 elején tovább folytatódott. Az eladások volumene 2015 **áprilisában** 4,1, **január–áprilisban** 6,2%-kal nőtt, a naptárhatástól megtisztított adatok szerint 5,0 illetve 6,3%-kal. Márciushoz képest egy hónap alatt a szezonálisan és naptárhatástól megtisztított index lényegében nem változott (+0,1%).
- Január–áprilisban az összforgalom csaknem felét lebonyolító **élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletek** eladásai 3,6%-kal meghaladták az előző év azonos időszakait. Ezen belül a forgalom több mint háromnegyedét realizáló vegyes termékkörű üzleteké (hiper- és szupermarketeké, vegyesboltoké) 4,0, az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzleteké 2,0%-kal emelkedett. A **nem élelmiszertermékeket** forgalmazó kiskereskedelmi egységek forgalma 2015 első négy hónapjában 8,2%-kal nőtt 2014 azonos időszakához képest. Ezen belül az összes tevékenységcsoportban emelkedtek az eladások: az iparcikk jellegű vegyes kiskereskedelemé 13, a textil-, ruházati és lábbeliüzleteké, valamint a könyv-, számítástechnika- és egyébiparcikk-üzleteké egyaránt 11, a gyógyszer-, gyógyászati termék-, illatszer-kiskereskedelemé 7,0, a forgalom több mint negyedét adó bútort-, műszakcikk-üzleteké pedig 1,2%-kal. A termékek széles körére kiterjedő csomagküldő és internetes kiskereskedelemben a forgalom 20%-kal emelkedett. Az **üzemanyag-kiskereskedelem** forgalma az év első négy hónapjában 9,6%-kal bővült, miközben a járműüzemanyagok fogyasztói ára átlagosan 14%-kal csökkent.
- 2015 első négy hónapjában a kiskereskedelmen kívül számba vett **gépjármű- és járműalkatrész-kiskereskedelem** forgalma 3,3%-kal mérséklődött az egy évvel korábbihoz képest.
- A **kereskedelmi szálláshelyeken** a vendégek száma 9,2, a vendégéjszakáké 6,9%-kal emelkedett 2015 január–áprilisában az előző év azonos időszakához képest. A külföldi vendégek 5,8, a belföldiek 8,1%-kal több vendégéjszakát vettek igénybe az egy évvel korábbihoz képest. (A külföldi forgalom 3,0, a belföldi 2,7 millió vendégéjszakát ért el.) A vendégforgalom bővülése a szálláshelyek árbevételét is növelte: folyó áron összesen 10%-kal nagyobb bruttó bevételt könyveltek el, amihez a szobaárak emelkedése is hozzájárult. A Széchenyi Pihenőkártyával történő fizetésekből 3,6 milliárd forint, az egy évvel korábbinál folyó áron 2,1%-kal kevesebb származott. Ez a kereskedelmi szálláshelyek bruttó belföldi szállásdíjbevételeinek 21%-át adta.
- A **vendéglátóhelyek** eladási forgalmának volumene 5,3%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest, értéke az első négy hónapban összesen 252 milliárd forintot tett ki.
- 2015 I. negyedévében a Magyarországra érkező **külföldi látogatók** 9,4 millió alkalommal lépték át a határt, amely 7,4%-kal több, mint egy évvel korábban. A külföldiek 288 milliárd forintot költöttek, folyó áron 11%-kal többet, mint 2014. január–márciusban. A **magyarok** 5,4%-kal többször, 3,6 millió alkalommal utaztak határainkon túlra, és 125 milliárd forintot költöttek el, ami 13%-kal haladja meg az egy évvel korábbit. Az utasforgalmi egyenleg így 164 milliárd forint volt, 10%-kal több, mint 2014 I. negyedévében.

Társadalmi és jövedelmi folyamatok

- Az alapvető **népmozgalmi mutatók** szerint 2015 első négy hónapjában többen születtek és haltak meg, mint egy évvel korábban. Az előzetes adatok szerint 2015. január–áprilisban 29 184 **gyermek született**, ami 3,0%-kal (837 fővel) több az egy évvel korábbinál, így a születési arányszám 0,3 ezrelékponttal 9,0 ezrelékre emelkedett. Az **elhunytak** 48 929 fős száma 12%-kal (5355 fővel) haladta meg az előző év azonos időszakait, a halálozási arányszám 13,4 ezrelékről 15,1 ezrelékre növekedett. Az év elején a jelentős halálozási többlet alakulásában a tetőző influenzajárvány és az előző év alacsony bázisértéke is

közrejátszott. A csecsemőhalandóság 3,9 ezrelékes értéke 1,0 ezrelékponttal maradt el az egy évvel azelőttitől.

- 2015 január–áprilisában a **természetes fogyás** üteme gyorsult, mivel a halálozások száma nagyobb mértékben emelkedett, mint a születéseké. A 19 745 főnyi természetes fogyás 30%-kal meghaladta a 2014 hasonló időszakait.
- Emelkedett a **házasságkötések** száma: 2015 első négy hónapjában 7297 házasságot kötöttek, 6,9%-kal (468-cal) többet, mint egy évvel azelőtt.
- **2015. február–áprilisban** a munkaerő-piaci mutatók továbbra is javuló tendenciát mutatnak: a foglalkoztatottság bővült, a munkanélküliség csökkent az egy évvel korábbihoz képest. A **foglalkoztatottak száma** – a 15–74 éves korcsoportban – 4 millió 141 ezer fő volt, 73 ezerrel (1,8%-kal) több a 2014. február–áprilisinál. A foglalkoztatás növekedése döntően a belföldi elsődleges munkaerőpiachoz kötődött, itt realizálódott a bővülés 82%-a, kisebb részben a külföldi telephelyen dolgozók létszámemelkedése játszott még szerepet. A közfoglalkoztatottak száma lényegében megegyezett az egy évvel korábbival. A 15–64 évesek közé 4 millió 109 ezer foglalkoztatott tartozott, számuk egy év alatt 72 ezer fővel emelkedett. A **foglalkoztatási arány** – ugyanezen időszak alatt, a 15–64 évesek körében – 1,7 százalékponttal 62,8%-ra nőtt. A férfiak és a nők foglalkoztatási mutatói hasonló mértékben javultak. A férfiak foglalkoztatási aránya 68,7 a nőké 57,0% volt, 1,6, illetve 1,7 százalékponttal magasabb a 2014. február–áprilisinál. Mindhárom fő korcsoportban nőtt a foglalkoztatottság. A munkaerőpiacon kis számban jelen lévő 15–24 éves fiatalok foglalkoztatási aránya 24,1, a legjobb munkavállalási korú, 25–54 éveseké 79,8, az idősebb, 55–64 éveseké pedig 43,8%-ra bővült.
- A **munkanélküliek száma** – 2015. február–áprilisban a 15–64 éves népesség körében – 19 ezer fővel (5,4%-kal) 338 ezer főre csökkent, miközben a **munkanélküliségi ráta** 7,6%-os értéke 0,5 százalékponttal volt alacsonyabb az egy évvel korábbinál. Jóllehet a férfiak és a nők munkanélküliségi rátája közel azonos szintű volt (7,6 és 7,5%), a nőket jelentősebb mértékű javulás jellemezte. Mindhárom fő korcsoportban mérséklődött a munkanélküliség. A munkanélküliségi ráta értéke a 15–24 éves fiataloknál 18,9, a 25–54 éveseknél 6,8, az 55–64 éveseknél pedig 6,2% volt. A munkanélküliek 45,2%-a **tartósan**, azaz legalább egy éve **munkanélküli**, míg a **munkakeresés átlagos időtartama** 19,2-ről 17,6 hónapra csökkent.⁵
- **2015. január–áprilisban** a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szinten⁶ átlagosan havi **bruttó** 241 600 forintot kerestek, ennek – családi kedvezmény nélkül számított – **nettó** összege 158 200 forint volt. A kereseteket terhelő járulékok és személyi jövedelemadó-szabályok változatlansága következtében a bruttó és a nettó keresetek azonos mértékben, 3,9%-kal emelkedtek. (A közfoglalkoztatottak átlagkereseti adatait figyelmen kívül hagyva mind a bruttó, mind a nettó bérek növekedése 2,9%-os volt.) A vállalkozásoknál a nettó átlagkereset összege 169 600 forint volt, 3,6%-kal több a 2014. január–áprilisinál. Közfoglalkoztatottak nélküli adatok alapján a közszférában alkalmazásban állók nettó 155 700 forintot kerestek, ez 1,4%-kal volt magasabb az előző év azonos időszakánál, miközben a nonprofit szervezeteknél egy év alatt 1,8%-kal, 150 400 forintra nőttek a bérek.⁷
- A **költségvetési szférában és a nonprofit szervezeteknél** alkalmazottak egy része – mintegy 192 ezer fő – az adó- és járulékváltozások ellentételezését szolgáló, a keresetbe nem tartozó **kompenzációban** részesült, ennek összege átlagosan bruttó 10 100, illetve 9500 forint volt.
- **2015 I. negyedévében a keresetek reálértéke**⁸ nemzetgazdasági szinten 5,0%-kal magasabb volt az egy évvel korábbinál. (2014 I. negyedévében 2,6%-os növekedést mértünk.) A családi kedvezmények figyelembevételével becsülhető nettó átlagkereset 163,6 ezer forint volt, 4,0%-kal több a 2014 I. negyedévinél. (A családi adóked-

⁵ A 15–74 éves népességben belül.

⁶ A legalább öt fő foglalkoztatott vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél.

⁷ A költségvetési intézmények és a nonprofit szervezetek esetében a megkülönböztetést a közfoglalkoztatottak jelentős száma indokolja, ugyanis ebben a két gazdálkodási formában alkalmazzák a 94%-ukat.

⁸ A személyi jövedelemadó-rendszer 2011. évi változása és elsősorban a családi adókedvezmény bevezetése miatt új számítási módszer alkalmazása vált szükségessé. A mikroszimulációs modellen alapuló módszertani fejlesztés lehetővé tette a nettó és a reálkeresetek alakulásának gyermekszám szerinti becslését, figyelembe véve a családi adókedvezmény hatását is.

vezmény 2014-től a személyi jövedelemadó mellett a munkavállalói nyugdíj és egészségbiztosítási járulék terhére is érvényesíthető.) Az így módon számított nettó átlagkereset összege a legalább három gyermeket nevelőknél kiemelkedő volt (203,7 ezer forint), amely több mint 50 ezer forinttal meghaladta a gyermektelenek átlagkeresetét.

1. tábla

A családi kedvezmény figyelembevételével számított nettó és reálkeresetek alakulása, 2015. I. negyedév

Eltartott gyermekek száma	Nettó kereset		Reálkereset	A létszám megoszlása, %
	forint/fő/hó	változás az előző év azonos időszakához viszonyítva, %		
Nincs eltartott gyermek	153 294	4,0	5,0	48,5
1 gyermek	160 739	4,0	5,1	25,4
2 gyermek	179 988	4,0	5,1	20,1
3 vagy annál több gyermek	203 698	3,5	4,5	6,0
Nemzetgazdaság összesen	163 557	4,0	5,0	100,0

- A **fogyasztói árak** csökkenésének üteme 2015-ben hónapról hónapra lassult, **májusban** pedig már az árak 0,5%-kal magasabbak voltak, mint egy évvel korábban. A májusi áremelkedés hátterében – a bázishatás

mellett – elsősorban az idényáras élelmiszerek és az üzemanyagok drágulása állt. **Január–májusban** összességében a fogyasztói árak átlagosan 0,6%-kal alacsonyabbak voltak, mint az előző év azonos időszakában, amihez elsősorban az üzemanyagok és a háztartási energia árának jelentős csökkenése járult hozzá.

- 2015 első öt hónapjában a javak főbb csoportjai közül a legnagyobb mértékben az egyéb cikkek (lakással, háztartással és testápolással kapcsolatos cikkek, gyógyszerek, járműüzemanyagok, valamint kulturális cikkek) árszínvonala csökkent (4,9%), ezen belül a járműüzemanyagokért 13%-kal kellett kevesebbet fizetni, mint egy évvel korábban. Szintén jelentős mértékben, 4,7%-kal csökkent a háztartási energia fogyasztói ára, ezen belül az elektromos energiáért 5,7, a vezetékes gázért 5,1, a távfűtésért 3,4%-kal kellett kevesebbet fizetni. Az élelmiszerárak mérsékelt ütemben, 0,1%-kal emelkedtek, ezen belül a hús, hal és készítményeik 0,9, a tejtermékek 1,2, a liszt 3,9, a cukor 18%-kal lett olcsóbb, miközben a tojás drágult (6,1%). Az idényáras élelmiszerek, azaz a burgonya, a friss zöldség, gyümölcs ára átlagosan 3,4%-kal emelkedett. 2015 első öt hónapjában a ruházati cikkek 0,2, a tartós fogyasztási cikkek árszínvonala 0,1%-kal mérséklődött. A főcsoportok közül továbbra is drágultak a szeszes italok, dohányárak (2,2%), valamint a szolgáltatások (2,1%), utóbbin belül a pénzügyi szolgáltatások ára 3,7, a közlekedési szolgáltatásoké 2,5, a lakbér, lakásszolgáltatás díja pedig 1,0%-kal nőtt.
- 2015 január–májusában a **nyugdíjasok árindexe** 0,1%-kal maradt el az előző év azonos időszakától.

2. tábla

Összefoglaló adatok

(indexek az előző év azonos időszakának százalékában)

1.) 2015. január–április

Megnevezés	2014	2015		
		január–március	április	január–április
Ipari indexek				
termelés	107,6	108,0	106,3	107,6
értékesítés belföldre	101,1	107,0	100,6	105,4
értékesítés exportra	109,8	110,6	108,2	110,0
létszám	102,5	103,2	102,8	103,1
termelékenység	105,1	104,8	103,7	104,5
Építőipari termelés indexe	114,2	109,2	110,8	109,7
Mezőgazdasági értékesítés indexe	114,2	114,8	116,0	115,1
Kiskereskedelmi forgalom indexe	105,0 ^R	107,0	104,1	106,2
Behozatal értéke, millió euró	78 288	19 801 ^R	7 137	26 939
értékindexe	104,7	105,7	109,3	106,6
Kivitel értéke, millió euró	84 690	22 288 ^R	7 671	29 959
értékindexe	104,2	107,7	108,9	108,0
Árindexek				
ipari termelői árak	99,6	97,8	98,3	98,0
ipari belföldi értékesítési árak	97,9	95,8	96,4	96,0
mezőgazdasági termelői árak	93,9	92,1	92,0	92,4
behozatali forintárak	100,1	98,1	..	..
kiviteli forintárak	101,1	98,7	..	..
Alkalmazásban állók létszáma, ezer fő	2 823	2 851	2 875	2 857
index	104,6	101,5	101,1	101,4
Munkanélküliségi ráta ^{a)} , %	7,8	7,8	..	7,6 ^{b)}
Bruttó átlagkereset, ezer forint	237,7	239,3	248,4	241,6
nominális index	103,0	104,1	103,6	103,9
Nettó átlagkereset, ezer forint	155,7	156,7	162,7	158,2
nominális index	103,0	104,1	103,6	103,9

a) A 15–64 éves népességen belül.

b) 2015. február–április.

^R Revideált adat.

2.) 2015. január–május

Megnevezés	2014	2015.		
		január–április	május	január– május
Fogyasztóiár-index	99,8	99,1	100,5	99,4
Az államháztartás központi alrendszerének egyenlege, milliárd forint	-826	-610	99	-511
Ebből:				
központi költségvetés	-837	-644	55	-588
társadalombiztosítási alapok	6	24	23	47

További információk, adatok

(linkek):

[Táblák](#)www.ksh.hu

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu[Információs szolgálat](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789